EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 4.7.2019
COM(2019) 318 final

POROČILO KOMISIJE SVETU

o napredku institucij Unije pri izvajanju postopnega zmanjšanja odstopanja za irski jezik

I. Uvod

Ko se je Irska leta 1973 pridružila Evropskim skupnostim, ni zahtevala, naj irski jezik postane eden od uradnih in delovnih jezikov institucij, temveč le, naj se Pogodbe prevedejo v irščino, državljanom Irske pa zagotovi pravica do komuniciranja z institucijami v irščini. Zato irščina ni bila dodana na seznam uradnih in delovnih jezikov iz Uredbe št. 1[1], institucije pa niso sestavljale ali objavljale zakonodaje v irščini.

Leta 2005 je Irska zaprosila, naj irščina postane uradni in delovni jezik Unije, pri čemer je predlagala omejeno ureditev, po kateri bi se v irščini sestavljale samo uredbe, ki jih skupaj sprejmeta Evropski parlament in Svet. Svet je navedeni status priznal 1. januarja 2007 z Uredbo (ES) št. 920/2005[2], pri čemer je bilo določeno odstopanje, v skladu s katerim je treba v irskem jeziku sestavljati samo uredbe Evropskega parlamenta in Sveta. Odstopanje je bilo sprejeto za obdobje petih let, po pregledu leta 2010 pa je bilo podaljšano za dodatnih pet let do 31. decembra 2016[3]. Leta 2015 je irska vlada v okviru svoje politike spodbujanja uporabe in znanja irskega jezika Svet zaprosila, naj postopoma zmanjša obseg odstopanja, da bi se to postopoma odpravilo do 1. januarja 2022. V skladu s tem je Svet decembra 2015 sprejel Uredbo (EU, Euratom) 2015/2264[4]. Zaradi tega je prvič nastal položaj, v katerem so morale institucije oblikovati novo jezikovno ureditev z obstoječo državo članico.

V **Prilogi k Uredbi (EU, Euratom) 2015/2264 je določen časovni načrt za postopno zmanjšanje odstopanja**, kot sledi:

- prvo povečanje (od 1. januarja 2017) – direktive Evropskega parlamenta in Sveta;
- drugo povečanje (od 1. januarja 2018) – sklepi Evropskega parlamenta in Sveta;
- tretje povečanje (od 1. januarja 2020) – uredbe in direktive Sveta ter sklepi Sveta, v katerih ni določeno, na koga so naslovljeni, ter
- četrto povečanje (od 1. januarja 2021) – uredbe in direktive Komisije ter sklepi Komisije, v katerih ni določeno, na koga so naslovljeni.

Komisija mora v skladu z Uredbo do prenehanja uporabe odstopanja Svetu dvakrat poročati o svojem napredku. Komisija mora najpozneje oktobra 2019 predložiti poročilo o napredku institucij pri izvajanju postopnega zmanjšanja. Po preučitvi poročila se lahko Svet odloči za revizijo časovnega načrta iz Priloge.

---

[1] Uredba št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti (UL 17, 6.10.1958, str. 385), in Uredba št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski skupnosti za atomsko energijo (UL 17, 6.10.1958, str. 401).

[2] Uredba Sveta (ES) št. 920/2005 o spremembi Uredbe št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti, in Uredbe št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski skupnosti za atomsko energijo, in o uvedbi ukrepov za začasno odstopanje od teh uredb (UL L 156, 18.6.2005, str. 3).

[3] Uredba Sveta (EU) št. 1257/2010 o podaljšanju ukrepov, uvedenih z Uredbo (ES) št. 920/2005, za začasno odstopanje od Uredbe št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti, in Uredbe št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski skupnosti za atomsko energijo (UL L 343, 29.12.2010, str. 5).

[4] Uredba Sveta (EU, Euratom) 2015/2264 o podaljšanju in postopni odpravi ukrepov, uvedenih z Uredbo (ES) št. 920/2005, za začasno odstopanje od Uredbe št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti, in Uredbe št. 1 z dne 15. aprila 1958 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski skupnosti za atomsko energijo (UL L 322, 8.12.2015, str. 1).

Komisija mora najpozneje junija 2021 znova poročati o tem, „ali imajo institucije Unije glede na ostale uradne jezike dovolj razpoložljivih zmogljivosti, da brez odstopanja […] od 1. januarja 2022 uporabljajo Uredbo št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski gospodarski skupnosti, in Uredbo št. 1 o določitvi jezikov, ki se uporabljajo v Evropski skupnosti za atomsko energijo“. Če se ne sprejme uredba Sveta, v kateri je določeno drugače, se bo odstopanje prenehalo uporabljati 1. januarja 2022.

V tem **prvem poročilu o izvajanju** je predstavljen pregled napredka od januarja 2016 do sredine leta 2019.

II. Napredek pri izvajanju postopnega zmanjšanja odstopanja

a. Sodelovanje z Irsko

Institucije in Irska sodelujejo pri izvajanju Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264. V skladu s členom 2 Uredbe se „irski organi in Komisija v sodelovanju z ostalimi institucijami Unije […] redno sestajajo z namenom spremljanja zaposlovanja zadostnega števila osebja za irski jezik v institucijah Unije za uspešno upravljanje postopnega zmanjšanja odstopanja […], pa tudi […] spremljanja zmogljivosti in koriščenja zunanjih ponudnikov storitev za zadovoljevanje zahtev institucij Unije za irski jezik“.

V skladu s tem je bila ustanovljena **skupina za spremljanje odstopanja za irski jezik**, ki jo sestavljajo predstavniki prevajalskih služb institucij Unije in Irske. Skupina je začela delovati leta 2016 in bo nadaljevala delo do prenehanja uporabe Uredbe. Za njeno strukturo sta značilni dve ravni:

- na usmerjevalni ravni Komisija (ki jo zastopa generalni direktorat za prevajanje) sodeluje z drugimi institucijami in Irsko (ki jo zastopa ministrstvo za kulturo, dediščino in *Gaeltacht*), pri čemer se sestanejo enkrat letno, da spremljajo napredek in sprejmejo letne prednostne naloge na naslednjih področjih:
    - ustrezno zaposlovanje v institucijah;
    - zmogljivost zunanjih ponudnikov storitev;
    - večje sodelovanje v zvezi z jezikovnimi viri in
    - vprašanja v zvezi z razpoložljivostjo pravnega reda;
- na operativni ravni se predstavniki prevajalskih služb institucij ter ministrstva za kulturo, dediščino in *Gaeltacht* sestanejo najmanj dvakrat letno, opravljajo delo v zvezi z letnimi prednostnimi nalogami ter poročajo usmerjevalni ravni o napredku.

Komisija in Irska sta od sprejetja Uredbe skupaj organizirali tri letne konference o irskem jeziku, ki so potekale v Dublinu.

Stanje napredka na glavnih področjih je predstavljeno v nadaljevanju.

b. Zagotavljanje prevodov v irščino

Potrebe institucij po prevodih se nanašajo predvsem na zakonodajo, pa tudi na druge, nezakonodajne dokumente v skladu s političnimi in drugimi komunikacijskimi potrebami. Z izvedbo prvih dveh povečanj v letih 2017 in 2018 (dodane direktive in sklepi, ki jih sprejmeta Evropski parlament in Svet) so institucije začele povečevati obseg zakonodaje, prevedene v irščino. **Prvi dve povečanji sta bili izvedeni v celoti**.

V skladu z uvodno izjavo 4 Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264 so institucije prevedle tudi druge vsebine, da bi povečale razpoložljivost informacij o dejavnostih Unije v irščini. Ob upoštevanju regulativnih besedil in teh dodatnih vsebin skupaj so institucije[5] od leta 2016 **več kot podvojile obseg prevajanja v irščino**.

Da bi se Komisija pripravila na izvedbo naslednjih postopnih povečanj, predvidenih za leti 2020 in 2021, je analizirala napovedi potreb glede na vrsto dokumentov. Po napovedih bi se zaradi povečanj, predvidenih za leti 2020 in 2021, **obseg lahko še podvojil** za nekatere institucije v obdobju od konca leta 2018 do leta 2021. Po ocenah bo leta 2022, ko se bo odstopanje prenehalo uporabljati, preostali del potreb (npr. sporočila, posvetovanja in poročevalsko gradivo) povzročil dodatno 40-odstotno povečanje splošnih potreb po prevodih v irščino na Komisiji[6]. Zato se bo tudi v vseh drugih prevajalskih službah potreba po irščini predvidoma precej povečala.

c. Zaposlovanje osebja za irski jezik

Zadostno število osebja za irski jezik je ključna sestavina zmogljivosti za izvedbo Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264. Leta 2015 so institucije in Irska opredelile glavni izziv, ki bo nastal ob prenehanju odstopanja: majhna skupina strokovnjakov za irski jezik. Da bi institucije okrepile zmogljivost do 1. januarja 2022, so načrtovale **natečaje EPSO za leta 2016, 2018 in 2020**.

Na podlagi kadrovskih podatkov iz leta 2014[7] je bila pripravljena ocena potreb vseh institucij po zaposlovanju. Od takrat je bil opravljen pregled virov, izvajajo pa se prilagoditve virov, ki obsegajo kombinacijo notranjega osebja, zmogljivosti zunanjega prevajanja in virov jezikovne tehnologije. Za povečanje prevajanja v irščino je nujno, da se nadaljuje krepitev teh treh glavnih vidikov zmogljivosti za irski jezik in njihovo združevanje v različnem obsegu v posameznih institucijah.

Institucije še naprej dodeljujejo nova delovna mesta svojim oddelkom za irski jezik. Od konca leta 2015 se je **število notranjih zaposlenih za irski jezik povečalo z 58 na 102**.

Leta 2016 so se začeli natečaji EPSO za prevajalce in jezikovne strokovno-tehnične uslužbence za GA[8]. Na natečaj za prevajalce se je prijavilo 210 kandidatov, uspešnih kandidatov pa je bilo deset, pri čemer je ciljno število znašalo 62. Osem od desetih jih je že

---

[5] Institucije EU z največjimi prevajalskimi službami, tj. Komisija, Evropski parlament in Svet.

[6] Samo na Komisiji so se potrebe med letoma 2016 in 2018 povečale s približno 8 000 na 19 000 strani, po napovedih pa se bodo med letoma 2018 in 2021 povečale z 19 000 na približno 50 000, po letu 2022 pa s 50 000 na približno 83 000 strani.

[7] Finančno poročilo, ki ga je pripravila Komisija za sprejetje Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264.

[8] GA je oznaka jezika po standardu ISO za irščino.

bilo zaposlenih v institucijah[9] na podlagi pogodb o delu za določen čas, torej se je zmogljivost povečala za dve osebi (neto). Ciljno število zaposlitev pri natečaju za jezikovne strokovno-tehnične uslužbence je bilo 13; od 118 kandidatov jih je bilo uspešnih devet, od tega jih je bilo šest zaposlenih pri institucijah[10] na podlagi pogodb o delu za določen čas, s čimer se je zmogljivost povečala za tri osebe (neto).

Leta 2017 je bil objavljen natečaj EPSO za pravnike lingviste. Od 26 kandidatov so bili uspešni trije.

Na natečaj za prevajalce leta 2018 se je prijavilo 190 kandidatov, uspešnih kandidatov pa je bilo 15. Da bi se zagotovile čim večje možnosti uspeha pri izbirnem postopku, se je rok za prijavo podaljšal za dva tedna, zaporedje testiranja pa je bilo spremenjeno, tako da so testi prevajanja potekali pred računalniško podprtimi testi.

Natečaji EPSO za irske jezikoslovce še vedno pritegnejo zadovoljivo stopnjo zanimanja, vendar doseganje stopenj uspeha v skladu s predvidenimi potrebami ostaja izziv.

Preglednica 1: Natečaji EPSO v obdobju 2016–2018

Leto	Natečaj	Število kandidatov	Sprejeti na teste prevajanja	Povabljeni v ocenjevalni center	Rezervni seznam EPSO	Ciljno število
2016	Prevajalci	210	43*	10	10	62
	Strokovno-tehnični uslužbenci	118		28	9	13
2017	Pravniki lingvisti	26	8	5	3	8
2018	Prevajalci	190	114**	17***	15	72

* Sprejem na podlagi računalniško podprtih testov.
** Sprejem samo na podlagi prijav.
*** Računalniško podprti testi v ocenjevalnem centru.

Da bi institucije nadomestile slabe rezultate natečajev EPSO, intenzivno vlagajo v **zaposlovanje in usposabljanje začasnih uslužbencev** za okrepitev zmogljivosti za zagotavljanje prevodov. Kot alternativni ukrep so med letom 2015 in sredino leta 2019 začele 14 izbirnih postopkov za začasne uslužbence[11]. Z dodatnimi priložnostmi za usposabljanje, ki jih je zagotovila Irska, in usposabljanjem začasnih uslužbencev, ki so ga izvajale institucije, se je zagotovil praktičen način za obravnavo nizkih stopenj uspešnosti pri natečajih EPSO.

[9] Štirje v Evropskem parlamentu, dva v Svetu in dva v Komisiji.
[10] Dva v Evropskem parlamentu, trije v Svetu in en v Komisiji (pravna služba).
[11] EP: po 1 za prevajalce v letih 2016 in 2019 ter 1 za strokovno-tehnične uslužbence leta 2017; 1 za pravnike lingviste leta 2017; Svet: po 1 za prevajalce v letih 2016, 2017 in 2018 ter 1 za strokovno-tehnične uslužbence leta 2017; 1 za pravnike lingviste leta 2017; Komisija: po 1 za prevajalce v letih 2017, 2018 in 2019; Sodišče Evropske unije: 1 za pravnike lingviste za irski jezik leta 2017 in 1 za korektorje leta 2018.

Poleg tega je EPSO na začetku leta 2019 začel postopek za izbiro pogodbenih uslužbencev za prevajanje.

Čeprav se odstopanje ne nanaša na **tolmačenje**, ga je treba vseeno upoštevati, saj tolmači praviloma tvorijo del iste skupine potencialnih zaposlenih. Vse institucije EU morajo doseči zadostno število tolmačev, da bi izpolnile potrebo po irščini po prenehanju odstopanja. Uspešno so izpolnile potrebo, ki je omejena na tolmačenje iz irščine („pasivna irščina"). Služba Komisije za tolmačenje, tj. GD za tolmačenje, je za to uporabila tri stalno zaposlene tolmače (dva s „pasivno" in enega z „aktivno irščino") in ustrezno skupino akreditiranih samostojnih tolmačev, katerih storitve je mogoče uporabiti za potrebe Komisije, Sveta, EESO in OR. Število zahtevkov za tolmačenje iz irščine v štirih institucijah, ki jim GD za tolmačenje zagotavlja storitve, se je med letoma 2011 in 2018 zmanjšalo z 20 na 4, do zdaj v letu 2019 pa še na 2. GD za tolmačenje do zdaj ni prejel zahteve za tolmačenje v irščino („aktivna irščina"), kar je bilo izrecno priznano pri izmenjavi dopisov med GD za tolmačenje ter ministrstvom irske vlade za kulturo, dediščino in *Gaeltacht*. V Evropskem parlamentu se (tako kot v irskem parlamentu) zdaj zagotavlja le tolmačenje iz irščine, ne pa tudi v irščino, in to na plenarnih zasedanjih, ob predhodnem obvestilu pa tudi za druge seje. Sodišče Evropske unije ne potrebuje tolmačev za irski jezik, saj mu še nikoli ni bila predložena zadeva v irščini.

Urad za publikacije (OP) potrebuje zmogljivost za irski jezik na ravni strokovno-tehničnih uslužbencev za **jezikovno urejanje in korekturo.** OP ima zdaj enega začasnega uslužbenca za irski jezik in si prizadeva postopno povečati zmogljivost za irščino, da bi jo uskladil z zmogljivostjo za večino drugih jezikov. Glede na majhno število delovnih mest in njihovo posebnost organizacija natečaja EPSO samo za OP ni stroškovno učinkovita.

Irska si je tudi precej prizadevala za pripravo kandidatov za poklicne poti v institucijah in spodbujanje zaposlovanja. Od leta 2007 je razvila vrsto univerzitetnih študijskih programov za irščino in študijskih programov, pri katerih se uporablja irščina, zlasti v okviru pobude za napredno znanje irščine. Leta 2015 je ustanovila center odličnosti za poklicne poti z irščino v Evropski uniji, da bi olajšala usklajevanje med institucijami za terciarno izobraževanje, ki sodelujejo v pobudi. Poleg tega je leta 2015 določila proračun v višini 4,7 milijona EUR za izvedbo 15 novih specializiranih študijskih programov v sodelujočih institucijah v obdobju osmih let. Pri vseh študijskih programih, financiranih v okviru pobude, vključno s pravnimi, se zdaj poučuje v tretjem jeziku EU in vsi vključujejo module v zvezi s psihometričnimi spretnostmi za pripravo študentov na natečaje EPSO. Komisija je pomagala vzpostaviti in še naprej podpira magistrski študijski program konferenčnega tolmačenja na univerzi National University of Ireland, Galway.

V obdobju 2016–2018 so Irska in same institucije **spodbujale poklicne poti v institucijah za irske jezikoslovce** z oglasnimi akcijami, poklicnimi sejmi, obiski univerz in obiski institucij za irske univerzitetne študente, namenskimi dogodki, članki v časopisih in radijskimi intervjuji. Na letnih konferencah v Dublinu so se obravnavale teme v zvezi s prevajanjem in tolmačenjem v irščino/iz nje ter izvajalo ozaveščanje o priložnostih in profilih zaposlenih za irski jezik, ki jih potrebujejo institucije. Da bi Komisija in Irska dosegli mlade generacije govorcev irščine, sta leta 2017 začeli poseben natečaj za mlade prevajalce, namenjen irsko govorečim srednješolcem. Leta 2018 je v njem sodelovalo skupno 21 šol.

Kljub številnim pragmatičnim, specifičnim ukrepom, sprejetim za spodbujanje zmogljivosti za prevajanje in tolmačenje za irski jezik, dosedanje izkušnje kažejo, da bodo v naslednjih treh letih potrebna še precejšnja prizadevanja za izpolnitev napovedanih potreb.

d. Zmogljivost zunanjih ponudnikov storitev

Institucije oddajo **različne deleže svojega prevajalskega dela zunanjim izvajalcem**. Komisija je največji uporabnik zunanjih izvajalcev glede na količino. Institucije pričakujejo, da bodo v večji meri uporabljale irski trg samostojnih prevajalcev za dopolnitev svoje notranje zmogljivosti.

Komisija in Evropski parlament sta v obdobju poročanja organizirala dodatne **razpise za prevajalske storitve**, da bi okrepila zmogljivost ter izboljšala prevzemanje in kakovost. Nove pogodbe Komisije so začele veljati julija 2018. Prvi rezultati so spodbudni, vendar količina, oddana zunanjim izvajalcem, pomeni le majhen delež tega, kar je potrebno za izpolnitev potreb po prenehanju odstopanja. Evropski parlament je novembra 2018 objavil razpis, pri katerem so sodelovali Svet, Evropsko računsko sodišče, EESO in OR. Marca 2019 je Evropski parlament objavil še en razpis za zunanje prevajanje, med drugim za irščino. Maja 2019 je tudi Komisija objavila nov razpis za zunanje prevajanje, med drugim za irščino. Ti postopki še potekajo. V obdobju poročanja so bili organizirani **dogodki za ozaveščanje** zunanjih ponudnikov storitev o priložnostih sodelovanja s Komisijo. Da bi dosegli čim več ljudi, so vključevali spletne seminarje in dogodke v živo. Letna konferenca v Dublinu leta 2018 je bila osredotočena na sedanje in prihodnje potrebe po zunanjem prevajanju.

Službe za tolmačenje Komisije (GD za tolmačenje), Evropskega parlamenta in Sodišča imajo dostop do **11 akreditiranih samostojnih tolmačev za tolmačenje iz irščine**; samo pet od njih pa ima irščino kot „aktivni jezik“. Pri akreditacijskih testih v letih 2016, 2017 in 2019 ni bilo uspešnih kandidatov.

OP je aprila 2019 objavil razpis za zunanje ponudnike storitev; ker ponudb ni prejel, bo razpis ponovil.

e. Viri za irski jezik

Zmogljivost za zagotavljanje prevodov vključuje tudi jezikovne vire. Institucije in Irska so nadaljevale projekt **terminologije** v GA za IATE[12], ki deluje 11. leto in za katerega je Irska odobrila finančna sredstva do konca leta 2021. Pri projektu je bilo izvedenih 65 592 vnosov (v primerjavi s 56 860 leta 2015). Institucije so začele sodelovati z Irsko pri vzpostavljanju mreže irsko govorečih strokovnjakov za področno terminologijo na Irskem.

Orodja **za računalniško podprto prevajanje** in strojno prevajanje so ključna za učinkovitost prevajalskih služb. Podatki zanje se zagotavljajo iz dvo- ali večjezičnih korpusov, pogosto v obliki pomnilnikov prevodov, ki temeljijo na preteklih prevodih. Medinstitucionalna zbirka **pomnilnikov prevodov** Euramis zdaj vsebuje približno 5,8 milijona segmentov, prevedenih

[12] Terminološka podatkovna zbirka, ki jo uporabljajo vse institucije in je delno na voljo javnosti.

iz irščine ali v njo (v primerjavi s 3,5 milijona leta 2015). To je približno desetina od 30–50 milijonov segmentov, shranjenih za večino drugih jezikovnih parov.

Irska se je zavezala, da bo institucijam priskrbela pomnilnike prevodov s poravnavami angleških in irskih besedil iz nacionalne zakonodaje. Pripravljen je bil sporazum med institucijami in Irsko, ki ga je treba še dokončati.

Marca 2018 je bil v okviru sistema eTranslation[13] Komisije izdelan **strojni prevajalnik** za irščino, ki temelji na tehnologiji nevronskega strojnega prevajanja ter je na voljo institucijam in irskim organom. Ker strojno prevajanje temelji na podatkih, ti pa se zajemajo iz Euramisa, strojni prevodi za irščino zaradi razmeroma majhne količine podatkov, ki se uporabljajo za učenje irskega strojnega prevajalnika, niso tako kakovostni kot strojni prevodi za druge jezike. Pobuda *European Language Resource Coordination* (usklajevanje evropskih jezikovnih virov) je namenjena zbiranju več jezikovnih podatkov za izboljšanje prevajalnikov.

OP sodeluje z irsko vlado in irsko medinstitucionalno jezikovno skupino pri usklajevanju medinstitucionalnega slogovnega priročnika z novim uradnim standardom za irščino. OP ima na voljo tudi orodja za računalniško podprto korekturo, ki so prilagojena za uporabo z besedili Uradnega lista v irščini. Zdaj se razširjajo tudi na sodno prakso v irščini.

f. Vprašanja v zvezi z razpoložljivostjo pravnega reda

Irščina je prvi uradni in delovni jezik, v katerega pravo EU (pravni red) še ni bilo prevedeno. Pravni red zdaj obsega približno 160 000 strani pravnih besedil (Uradni list) ter je pomemben del pomnilnikov prevodov institucij in bogat vir terminologije. Za obravnavo neobstoja irske različice je Pravna služba Komisije sestavila prednostni seznam približno 11 000 strani temeljnih aktov in prečiščenih različic aktov, katerih prevodi v irščino bi bili najpomembnejši. Institucije jih skupno prevajajo v skladu z razpoložljivimi viri; do zdaj so prevedle približno 4 697 strani. Vendar pa prevodi niso potrjeni ter se uporabljajo le za izboljšanje pomnilnikov prevodov in pomoč pri operativni učinkovitosti. Sodišče Evropske unije prevaja sodno prakso in segmente besedil / izraze, ki se v njegovih besedilih pogosto ponavljajo.

Da bi Irska prispevala k prizadevanjem institucij, od septembra 2018 **financira program pripravništev** za prevajanje pravnega reda. Sprejet je bil proračun, dodeljen za obdobje do leta 2021, za financiranje petmesečne delovne prakse pri prevajalskih službah glavnih institucij za 12 kandidatov na leto (dvakrat letno po dva kandidata v Evropskem parlamentu, Svetu in Komisiji). V prvi fazi septembra/oktobra 2018 so začeli delati le štirje pripravniki od predvidenih šestih (dva v Evropskem parlamentu, en v Svetu in en v Komisiji), v drugi fazi marca 2019 pa trije (dva v Komisiji in en v Svetu). Irska je privolila v vključitev EESO in OR v program, marca 2019 pa je pri skupnih odborih začel delati en pripravnik. Irska je aprila 2019 povečala znesek nepovratnih sredstev[14], da bi skupno desetim pripravnikom financirala desetmesečno delovno prakso z začetkom oktobra 2019 (dva pripravnika za

[13] eTranslation (pred tem MT@EC)) zagotavlja strojno prevajanje za generalne direktorate Komisije ter tudi za druge institucije in države članice (javne organe).

[14] S 120 000 EUR na 200 000 EUR.

Komisijo, trije pripravniki, vključno z enim korektorjem, za Evropski parlament, dva pripravnika za Svet, dva pripravnika za EESO in OR ter en korektor za OP).

III. Sklepne ugotovitve

Institucije so v celoti zavezane izvajanju Uredbe (EU, Euratom) 2015/2264. Njihovo sodelovanje z Irsko je olajšalo napredek na vseh področjih, opredeljenih v Uredbi. Uspešno so izvedle prvi dve postopni povečanji (na direktive in sklepe, ki jih sprejmeta Evropski parlament in Svet), obseg prevajanja v irščino pa so od leta 2016 več kot podvojile.

Za vzpostavitev stabilne in zadostne notranje zmogljivosti so bili v obdobju poročanja organizirani štirje natečaji EPSO, pri katerih je bilo leta 2017 izbranih le 10 prevajalcev in 9 strokovno-tehničnih uslužbencev, leta 2019 pa 15 prevajalcev in 3 pravniki lingvisti. Od konca leta 2015 so institucije povečale število notranjih zaposlenih za irski jezik z 58 na 102. Kljub tem precejšnjim in skupnim prizadevanjem je napredek zaradi majhne skupine jezikoslovcev z irščino in nizke stopnje uspeha na natečajih EPSO počasnejši od pričakovanj. Da bi se nadomestilo pomanjkanje kandidatov, ki so uspešno opravili natečaj EPSO, je bilo organiziranih približno 14 izbirnih postopkov za začasne uslužbence, ki ponujajo začasna delovna mesta, na katerih so uslužbenci deležni internega usposabljanja.

Za dopolnitev notranje zmogljivosti in razširitev skupine zunanjih ponudnikov, katerih storitve lahko uporabljajo institucije, sta Komisija in Evropski parlament organizirala dodatne razpise za storitve zunanjega prevajanja za irščino in akreditacijske teste za samostojne tolmače.

Napredek je bil dosežen pri vzpostavljanju virov jezikovne tehnologije za irski jezik, v okviru sistema eTranslation pa je bil izdelan nevronski strojni prevajalnik za jezikovno kombinacijo angleščina-irščina, čeprav sedanji korpusi in pomnilniki ostajajo razmeroma skromni. Za povečanje razpoložljivih virov jezikovnih podatkov je bil pripravljen sporazum med institucijami in Irsko o souporabi dvojezičnih korpusov irskega nacionalnega prava, ki ga je treba še dokončati. Poleg tega so institucije in Irska nadaljevale delo pri projektu terminologije za IATE.

Napovedi potreb po prevodih kažejo, da bo za izvedbo povečanj, predvidenih za leti 2020 in 2021, potrebna precej večja zmogljivost. Splošne potrebe brez odstopanja od Uredbe št. 1 zajemajo prevode zakonodaje, pa tudi političnega, komunikacijskega, posvetovalnega in poročevalskega gradiva. Upoštevati je treba tudi potrebe glede tolmačenja. Za zagotovitev zadostne zmogljivosti za izpolnitev predvidenih potreb bodo potrebna velika prizadevanja institucij v sinergiji z Irsko. Od priprave ocene potreb leta 2015 je bil izveden pregled virov; izvajajo se prilagoditve kombinacije virov, točne potrebe po osebju pa se stalno pregledujejo. Za povečanje prevajanja v irščino je nujno, da se nadaljuje krepitev vseh treh glavnih vidikov zmogljivosti, tj. notranjega osebja, zunanjega prevajanja in virov jezikovne tehnologije, ter njihovo združevanje v različnem obsegu v posameznih institucijah.

Komisija bo do junija 2021 Svetu znova poročala o tem, ali imajo institucije v primerjavi z drugimi uradnimi jeziki zadostno zmogljivost, da bi se lahko Uredba št. 1 od 1. januarja 2022 uporabljala brez odstopanja.